

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Disputatio de clavibus

Beurlin, Jakob

Tubingae, 1558

Dispvtatio de clavibvs

[urn:nbn:de:bsz:31-128893](#)

DISPUTATIO DE CLAVIBVS.

PROPOSITIO I.

CV M sine Claviis Regni Cœlorum, nemini mortalium ingressus in Regnum Cœlorum pateat, uarijs autem & multiplicibus quorundam corruptelis & erroribus, doctrina de Claviis depravata antehac obrutac*s* iacuerit. Atq*e* etiamnum hodie non desint, qui pernitosissimos Clavium abusus Sophisticis argutijs, summa*c*s contentionē & leuitia propugnant, ut difficile sit rudiioribus, & minus in scriptura sacra ueritatis & exercitatis, ueras Regni Cœlorum Claves, & legitimū ipsarum usum agnoscerē. Quare operae pretium, & pijs omnibus non ingratum nos facturos sperabamus, si de Claviis & earum usu ueritatis inuestigandæ monstrandæ*c*s causa, disputationem ~~de Claviis postea~~ institueremus.

I I.

Quod in repurganda ab erroribus uera quorumlibet articulorum fidei doctrina fieri consuevit, ut infinita humanorum scriptorum multitudine, & opinionum cum uarietate, tum per ueritatem relata, ad regulam & amissim diuinī uerbi reuocentur, idem in Clavium uera & constanti doctrina tradenda faciendum, eam*c*s ex purissimis diuinī uerbi fontibus hauiendæ esse censemus. Vera autem & syncera de Claviis doctrina, in uera & genuina eorum scripturæ locorum intelligentia consistit, in quibus potestatis Clavium prima mentio & institutio facta esse legitur

I I I.

Quemadmodum igitur gladij appellatione, non solum instrumentum, sed & bonos defendendi, malos uero puniendi politicam magistratus potestatem siue officium scriptura designat, ita clavium nomine instrumentum simul atq*e* administrationem œconomicam in Ecclesia significare, hisq*e* disuersis utrius*c*s officij metaphoris appellacionibus, procurationem ministrorum Ecclesiæ, a magistratus politici administratione discernere uoluit.

I I I I.

Et in hac quidem significatione Clavis uocabulum in scripturis sanctis, de ipsis aliquando scripturis, & eas enarrandi officio usurpatur. Vc Luce 11. V*e* uobis Scribis & Legisperitis, qui tulistis clauem scientiæ, nec ipsi introitis, nec alios finitis introire. Et Math. 23. V*e* autem uobis Scribæ & Pharisei hypocritæ, quia clauditis regnum cœlorum ante homines, uos enim non intratis, nec aduentures finitis intrare. Est enim scriptura organon Spiritus sancti, quo nostra ignorantia & errorum compedibus solutis atq*e* sublati*s*, in Dei & nostri, rerum*c*s ad Dei nominis gloriam, & nostram salutem pertinentius introducimur, sine quorum scientia nemo in Regnum Cœlorum ingreditur.

Altera

ZV

V.

Altera uero præcipuarum scripturæ partium Lex , et si nusquam clavis nominatim fuerit uocata, tamen appellationem clavis ei tribuere licet, siquidem clavis officium ei conuenit, non solum ea ratione, quod ignorantia peccati, quod D. Paulus sine lege se nesciuisse fatetur, nos soluat, uerum etiam ignorantia peccati solutos, condemnationis sententia liget atque constringat. Est enim diuinæ potentiae organon ad condemnationem omni transgressori. Vnde peccata & penas legales, uincula, ac peccatores legis maledictionis obnoxios, uincens scriptura non raro uocat.

VI.

At locū Mathei 16. Tibi dabo claves regni cœlorum, quicquid ligaveris super terram, erit ligatum in cœlo, & quicquid solueris, erit solutum in cœlo , neq; in genere de toto Scriptura , neq; in specie de Lege diuina, sed de altera scripturæ parte , de Euangelio inquam peculiariter & propriè accipiendum esse arbitramur. Quo sanè in loco , Christus Saluator noster de se fidem & confessionem Apostolorum approbaturus , eam beatitudinis & æternæ salutis effecit sive fructu , ab aliorum quorumlibet hominum , quantumlibet honorifica de Christo opinione discernit . Cuius discriminis & approbationis tres rationes subiungit , quarum ordine tertia, est promissio clavium regni cœlorum. Has enim ad Euangelium, quod est potentia Dei ad salutem omni credenti, propriè pertinere nemo negabit, qui Apostolorum de Christo fidem æditarunt confessionem, quæ præcesserat, euangelicam esse, quod necesse est, concederit.

VII.

Hæc autem uerba Christi Domini de clavis Euangelicis , quæ & quos sint numero , à quo , quibus & quibus de rebus tradaneur, quis & quam latus earum sit usus, quid, & in quibus , & quam certò efficiantur, ne, quod Papistæ & Anabaptistæ faciunt , ad res à regno Dei & Euangeli Christi alienissimas detorqueamus , Christum ipsum optimum suorum uerborum interpretem rectissime & tutissime sequemur. Ibi autem Christum semet ipsum interpretatum esse iudicamus , ubi uerba promissionis clavium , Mathei decimo octavo , ante mortem suam repetiuntur, & resuscitatū a mortuis , claves quas promiserat Apostolis, Ioannis 20. & Marcii 16. exhibuit.

VIII.

Matth. n .18. Excommunicationis specialis potestatis clavis actus celebrandi formâ Christus pæscribens, generalis clavis regni cœlorum promissionis, ex 26. cap. Matth. ad omnes Apostolos accommodata repetitione, nō obscure significat, id quod totius etiæ orationis cōtextus Mat. 16. euincit, nō soli Petro, sed communiter omnibus Apostolis , & in persona Apostolorum ecclesiæ,

A ï claves

Claves esse promissas. Cum enim dixisset, Quod si Ecclesiam non audierit,
sit tibi uelut Ethnicus & Publicanus, Ecclesiæ authoritatem & potestatem
excommunicandi asserturus, simul omnes Apostolorū alloquitur, dicens.
Amen dico uobis, quæcunq; ligaueritis super terram, erunt ligata in cœlo,
& quæcunq; solueritis in terra, erunt soluta in cœlo,

I X.

Licet autem Christus Dominus Clavium, in persona Apostolorum Ec-
clesiæ spōsæ sibi dilectissimæ, in terris claves regni coelestis appenderit,
ipsamq; in terris dominam Clavium constituerit: earum tamē usum priua-
tim omnibus & singulis Christianis permisit. At publicam Clavium ad-
ministrationem, soli habere ac iure exercere iudicandi sunt, qui apti & ido-
nei ad prædicandum Euangelium, a Christo & Ecclesia legitime uocantur
adhibenturq;: quam quidem ad rem, nihil consecratio sacrificiorum, & in-
ordinatus ordo sacerdotum Missificorum confert, cum quo tamen potesta-
rem clavium necessario colligatam esse iactitant.

X.

Vtruncq; autem locum, qui & 16. & 18. Matth. habetur, multo dilucidius
Christus explicuit Ioannis 20. & Marci 16. Cap. ubi postquam resuscita-
tus a mortuis, claves quas promiserat, Apostolis etiam præstiterit. Nam eius
loco, quod Matth. 16. dixerat, Dabo tibi claves regni cœlorum: In Ioanne
ait, Accipite Spiritum S. Et in Marco, Ite in uniuersum mundum, & prædi-
cate Euangelium omni creaturæ. Ex quo planissimum fit, Claves Regni
Cœlorum, iisdem esse, Math. 16. promissas, quibus postea sunt traditæ. Et
Claves Regni Cœlorum, non esse licentiam occupandi aut transferendi reg-
na terrena, nec esse cuiusvis personæ, nec totius quidem Ecclesiæ liberam po-
testatem, quidlibet tentandi, instituendi aut immutandi, sed claves esse alli-
garas ad Ministerium Spiritus, quod est prædicatio Euangeli, ac Sacra-
torum, cæterarumq; rerum, quæ cum Euangeliō sunt coniunctæ, adminis-
tratio.

X I.

Sic enim potestas Claviū cum Euangeliō Christi est copulata, ut alterus
trum ab altero separari nullo modo queat, neq; enim exerceri potestas cla-
vium, sine predicatione Euangeli, nec prædicari Euangeliū potest, quin
simul & semei exerceatur potestas Clavium. Ex quo manifestus error corū
deprehenditur, qui prædicacionem Euangeli, a Clavium potestate longe
lateq; distare uociferantur. Itaq; res coniunctissimas distrahendo, non tan-
tum quid Euangeliū aut Clavium potestas sit, non intelligunt, sed et us-
trumque simul amittunt, quorum alterutrum sine altero retineri, & ut dis-
tum est, exerceri non posse, Christi & Apostolorum conciones abunde-
ntur.

Quanquam

XII.

Quanquam autem , sicut Christus unus est & indivisus , ita unum est Euangelium , & unus Spiritus sanctus , qui de Christo per Euangelium testimoniū perhibet , unum tamen & idem Euangelium absoluendo & alligando , quoniam duplicitis clavis officium & effectum in hominibus fide & incredulitate differentibus , præstare cognoscitur , idcirco non in singulari numero clavem , sed in plurali claves Regni cœlorum Christus appellauit , quarum altera , clavis absolutionis , siue absolutio , altera uero , alligationis siue alligatio secundum Christi uerba recte dicitur . Quo nomine Euangelium a lege etiam distinguitur , quæ omnes ligare solummodo , neminem autem absoluere potest . Euangelium uero claves habet absoluendi & ligandi , nec altera earum clavis scientia , altera potestatis est dicenda , cum ad utramque tam absolutionis , quam alligationis clavem exercendam , scientiam & potestas tem simul concurrere oporteat .

XIII.

Ne autem alscui absoluendi & ligandi uerborum ambiguitas imponeret , quod ijs accidit , qui illud de autoritate ferendi leges ecclesiasticas , ad salutem populorum , ut ipsi loquuntur : hoc autem de potestate abrogandi leges & dispensandi interpretantur , quapropter ea Christus alijs luculentioribus ac significantiorib . uerbis exposuit , ubi in ipsorum locum Io . 20 . uerba remittendi & retinendi peccata , Marci 16 . uerba promittendi salutem & denunciandi condemnationem substituit , quæ de legum rogatione uel abrogatione , uel dispensationibus nequaquam intelligi possentis apparet . Sed nec ille error est obscurus , quo potestas remittendi & retinendi peccata , proprie & re uera in prædicatione Euangelij collocanda esse negatur , cum authoritas prædicandi Euangelium non sit aliud , quam potestas remittendi & retinendi peccata .

XIII.

Has regni cœlorum soluendi & ligandi claves , solis & omnibus hominibus sine ulla exceptione offerendas esse indicio fuerint , uniueriales uoculae uerbis Christi ubiq[ue] diligentissime apposite . Io . 20 . Quorūcunq[ue] ait , remisit peccata , quorūcunq[ue] retinueritis , &c . Marci 16 . Ite in uniuersum mundum , & prædictate Euangelium omni creaturæ , qui crediderit & baptisatus fuerit , saluus erit : Qui uero non crediderit , condemnabitur . Quæ exēdem uoculae uniuersales , utriusq[ue] & absolutionis & alligationis clavis , & priuatim & publicum usum continent , quandoquidem priuatim singulis , & publice omnibus Euangelium annunciarī teneamus . Vtracautem , & absolutio , & alligatio est uox & prædictatio Euangeli .

XV.

Sicut autem potestas clavium communiter ad omnes , & priuatim ad singulos homines , ita ad singula & ad omnia hominum peccata , quocunq[ue] nos

enīne censeantur, extendit. Nullum est enim peccatum hominū, quod clauīum absolutionis & alligationis potestati non sit subiectum. Quod de rebus soluendis & ligandis ita uniuersales uoculae testantur, Math. 16. Quicquid ligaueris, quicquid solueris. Et Math. 18. Quæcunq; solueritis, quæcunq; ligaueritis. sicut supra Ioan. 20. & Marci 16. uniuersales particulae de personis soluendis & ligandis indicarunt.

XVI.

Ac clavi quidem absolutionis subiacent omnia peccata contra legem Dei commissa, quorum nullum est, pro quo Christus integrā obedientiam legis praeſtando non satis fecerit. Quæ factio Christi ſufficientissima, & propter hanc ſatisfactionem absolutio, ſive gratuita peccatorum remiſſio annunciatur omnibus in Evangelio, Quare omnia legalia peccata & delicta ſunt absorptione Evangelij ſolubilia, nec ullum est peccatum: legale irremiſſibile. Incredulitatis uero cum Evangelio proprie pugnantis peccatum, aut ignorantia & infirmitate, aut obſtinatione & malitia perpetratur, quorum illud peccatum in filium hominis & remiſſibile, hoc peccatum in Spiritum S. & irremiſſibile esse Christus affirmat. Non quid huius peccati atrocitas ſuperet & uincat preium ſatisfactionis Christi, cuius ualor in immenſum excedit omne peccatum, ſed quia hoc peccato immediate & contumaciter Christus ipſe cum ſatisfactione ſuæ merito reppellitur, & non admittitur, propter quod ſolum cuiuslibet peccati remiſſio contingit: ideo non remitti recte dicitur. Nam ligationi legis medetur ſolutio Evangelij, at ligationi Evangelij quod medeat, nullum est aliud Evangelium. Increduli igitur Evangelio, perpetuis peccati & condemnationis uinculis obſtricti tenentur.

XVII.

Non ſolum autem peccata, ſed peccatorum etiam poenę ſimul omnes, tam temporales q̄ aeternas, potestati clavii ſubiacent. Nam quod indefinite Math. 16. & 18. Christus dixerat, hoc determinat & reſtringit, ad culpam quidem Ioan. 20. Quorum remiſeritis aut retinueritis peccata, remiſſa aut retenta ſunt. Ad poenam uero Marci 16. Qui crediderit & baptisatus fuerit, ſaluu erit: Qui uero non crediderit, condemnabitur: hoc enim inter ſe illi loci diſſerre uidentur, quod in Ioan. culpæ, in Marco poenæ remiſſio & retentio nominati exprimatur, utrobiq; tamen altera poenam ſimul referendam eſſe, ex diſtincta Ioannis & Marci interpretatione colligitur,

XVIII.

Cum autem pronunciamus cum culpa ſimul etiam remitti poenas, temporalem & aeternam, non ſentimus aeternam commutari in temporalem, uel praesentis uitæ, uel fictiti purgatorijs post hanc uitam: ſed ab ea nos ſimpliciter ſine uilla communicatione poenarum absolui. In temporali uero poena,

na , cūm & pūnientis iūstītiae uindicta , & poenam sustinentis afflictio consideretur, ac remissio culpæ non sit aliud , quām cessatio uindictæ, non potest Deus remisso peccato retinere animum uindicandi & poenam sumendi de peccatore. Vindicta autem cessante , afflictio aut tota simul tollitur , aut ne sit poenaria immutatur . Quare afflictiones à Deo impositæ ihs, qui sunt adepti remissionem peccatorum, & cum Deo reconciliati, non sunt compensationes, quibus satisfiat diuinæ iustitiae, quam peccando uiolaueramus, sed alias habent causas, de quibus alias dicitur.

XIX

Hunc effectum potestatis clauium, cum cœli & terræ terminis , ubi solummodo locum habeat , Christus saluator noster circumscriperit , infernum & purgatorium, si maximè non esset fabulosum , exclusit , ac clauium potestate nihil ad defunctos pertinere docuit. In cœli autem & terræ terminis clauium usui designandis, non ipsas in cœlo primum esse querendas, eò quòd nemo uel ad querendum illic claves, sine clavibus cœlum ingredi possit, sed in terris, ad quas eas Christus filius Dei, secum de cœlo detulit , & apud sponsam suam Ecclesiam depositus, solum inueniri posse innuit , dum ordinet terram cœlo præponit, dicens. Quicquid ligaueritis uel solueritis in terra, erit ligatum uel solutum in cœlo.

XX.

Iam ne quis in cœlo Deum alias & validiores ad referandum aut occcludendum claves retinuisse putaret, quām Apostolis Christus tradiderit, neue dubitaret solutionem & ligationem Apostolicis clavib. factam in terra , Deum in cœlo ratam esse habiturum, propterea non modo nō discernit solutionem & alligationem in cœlo, ab alligatione & solutione Apostolorum in terra : est enim una & eadem numero Dei & Apostolorum ligandi & soluendi portas, unum & idem numero opus, quod uno & eodem tempore, ob unam & eandem causam in cœlo & terra peragit. Sed maioris etiam certitudinis clauium ostendendæ causa, non nostrā à Dei absolutione & alligatione, sed Dei in cœlis, ab absolutione & alligatione nostra in terris quos dammodo suspendit. Non enim ait, quicquid ligauerit in cœlo Deus , ligatum erit in terra, & quicquid soluerit in cœlo , solutum erit in terra , sed è conuerso, Quicquid, inquit, ligaueritis super terram, erit ligatum in cœlo, et quicquid solueritis super terram, erit solutum in cœlo.

XXI.

Quamquidem ob rem cum alligatio et absolutio Dei in cœlo sit certissima, quæ una & eadem est cū absolutione & alligatione Apostolorū in terra, utruū esse commentū de clavi errante satis intelligitur: certæ enim sunt ambae claves, nec ligando uel soluendo aberrant , certum enim & indubitateum est Euangelium Christi , cui claves sunt alligatae atque inclusæ, siue

Sicut enim quis credit sicut non credit, se propter solum Christum per fidem
absoluti, vel ligari, quia in Christum non credit, tamen certò absoluti
natur & ligatur, id est res aliquando declarabit, cui clavium certitudini nihil
accedit aut decedit fide & incredulitate nostra. Ut autem fructuosa & utilis
ad salutem nobis reddatur clavium potestas, fides a nobis exigitur, qua cre-
damus nos uere ligari & absoluti. Nam ut in nobis clavium potestas ad salu-
tem sit efficax, non solum claves necesse est esse certas, recteque ab alijs adminis-
trari, sed præterea, ut per fidem recte illis utamur & suscipiamus, requi-
ritur.

CONCLVSIO.

Hanc de clavibus regni coolorum sententiam & doctrinam, cu'm ex colla-
tione locorum non accuratissima, à mente Christi saluatoris nostri non alie-
nam, sed consentaneam esse existimemus: Deum per Christum saluatorem
nostrum oramus, ut ueritatem huius doctrinæ in nobis contra omnes cor-
ruptelas tueri, ac sinceram conseruare, nobisque largiri dignetur, ut uera in
Christum fiducia ex Euangelio ipsius concepta, in regnum cœlorum ingre-
di, & perpetua beatitudine cum omnibus sanctis perfaci possumus, per
eundem Dominum nostrum Iesum Christum,
cui laus, honor, & gloria in
secula, Amen.